

UPDATE

De fiscale eenheid btw per 1 januari enkel voor Nederlandse vestigingen

Tussen een hoofdhuis en een vaste inrichting vinden geen belastbare prestaties plaats. Deze worden voor de btw als één btw-ondernemer beschouwd. Het arrest Skandia America Corporation (hierna: Skandia) en het arrest Danske Bank van het Hof van Justitie, hebben in de Nederlandse praktijk stof doen opwaaien over de Nederlandse fiscale eenheid btw waarin ook buitenlandse vestigingen worden opgenomen. Onlangs heeft de staatssecretaris het standpunt ingenomen dat dit niet langer mogelijk is. In deze update gaan wij in op de zaak Skandia, de zaak Danske Bank en de voormalige Nederlandse zienswijze op de grensoverschrijdende Nederlandse fiscale eenheid btw.

Hof van Justitia Skandia America Corporation

Een belangrijk arrest ten aanzien van de relatie tussen het hoofdhuis en de vaste inrichting is het arrest Skandia. In deze zaak betrof het een hoofdhuis dat gelegen was in de Verenigde Staten dat diensten verrichtte aan zijn vaste inrichting in Zweden die deel uitmaakte van een fiscale eenheid btw in Zweden. In dit arrest oordeelde het Hof van Justitie dat diensten verricht door het hoofdhuis in de Verenigde Staten aan de Zweedse vaste inrichting (onderdeel van een fiscale eenheid in Zweden) belastbare handelingen voor de btw vormen. Hoewel het Amerikaanse hoofdhuis en de vaste inrichting deel uitmaken van één juridische entiteit zijn er voor de btw twee afzonderlijke btw-ondernemers. De Zweedse fiscale eenheid wordt namelijk beschouwd als een andere btw-ondernemer dan het hoofdhuis in de Verenigde Staten.

Nederlandse praktijk na Skandia

Uit rechtspraak van de Hoge Raad uit 2002 volgt dat diensten tussen een buitenlands hoofdhuis en een Nederlandse vaste inrichting niet belastbaar

zijn in Nederland. Een buitenlands hoofdhuis kan namelijk worden opgenomen in de fiscale eenheid in Nederland waardoor er geen sprake is van onderlinge prestaties. Met het oordeel in de zaak Skandia lijkt het Hof van Justitie lijnrecht in te gaan tegen de leer van de Hoge Raad. Bedacht dient echter te worden dat het Hof van Justitie niet heeft geoordeeld over de vraag of een buitenlands hoofdhuis kan worden opgenomen in een fiscale eenheid btw. Het was in de situatie van Zweden een gegeven dat het Amerikaanse hoofdhuis geen onderdeel was van de Zweedse fiscale eenheid. De staatssecretaris heeft om die reden in 2020 aangegeven in het besluit 'Vaste inrichting' dat het Skandia-arrest niets verandert aan de Nederlandse praktijk.

Hof van Justitie – Danske Bank

Na de zaak Danske Bank ontstond de vraag of een dienstverlening tussen het hoofdhuis en een vaste inrichting belast is met btw als niet de vaste inrichting, maar het hoofdhuis deel uitmaakt van een fiscale eenheid btw. Deze vraag werd aan het Hof van Justitie voorgelegd in de zaak Danske Bank, die ook wel wordt aangeduid als de 'reverse-Skandia-zaak'.

In de zaak Danske Bank betreft het een bank met een hoofdhuis in Denemarken dat in Denemarken onderdeel is van een fiscale eenheid btw. Het hoofdhuis heeft kosten gemaakt voor een informatica-platform om haar werkzaamheden te beheren in de EU-lidstaten waarin zij aanwezig is, waaronder Zweden. De Zweedse vaste inrichting maakt geen deel uit van de fiscale eenheid. Aan het Hof van Justitie wordt de vraag voorgelegd of de Zweedse vaste inrichting moet worden aangemerkt als een afzonderlijke btw-ondernemer nu het Deense hoofdhuis deel uitmaakt van een Deense fiscale eenheid. Het Hof van Justitie oordeelde dat de diensten verricht door het Deense hoofdhuis (onderdeel van een fiscale eenheid in Denemarken) aan zijn vaste inrichting in Zweden belastbare prestaties voor de btw vormen. Een hoofdhuis dat onderdeel uitmaakt van een fiscale eenheid vormt samen met de overige onderdelen van de fiscale eenheid één btw-ondernemer. Wanneer een buitenlandse vaste inrichting op grond van een territoriale beperking van de fiscale eenheid geen deel uit kan maken van die fiscale eenheid, dan wordt deze vaste inrichting daarmee dus als een afzonderlijke btw-ondernemer beschouwd. Daarbij maakt het volgens het Hof van Justitie niet uit of het hoofdhuis gevestigd is buiten de EU, zoals in de zaak Skandia, of binnen de EU. Evenmin is relevant of sprake is van externe kosten, zoals in de zaak Skandia, of interne kosten.

Nederlandse praktijk na Danske Bank

Na de zaak Skandia America Corporation en de Danske Bank-zaak hebben verschillende EU-lidstaten hun visie op de grensoverschrijdende fiscale eenheid btw gewijzigd. Na de zaak Danske Bank was het in Nederland lang spannend en wachten op een

verlossend antwoord van de staatssecretaris. In juli 2022 heeft de praktijk dat verlossende antwoord gekregen. Volgens de staatssecretaris volgt uit de zaak Skandia America Corporation en de Danske Bank-zaak dat een fiscale eenheid btw territoriaal begrensd is. Buitenlandse vestigingen kunnen daardoor vanaf **1 januari 2024** niet langer worden opgenomen in een Nederlandse fiscale eenheid btw. Daarmee is in ieder geval duidelijkheid gegeven.

Wij menen dat de staatssecretaris als gevolg van de zaak Skandia en Danske Bank niet gedwongen wordt om de hiervoor omschreven rechtspraak aan te passen. Wij lezen de jurisprudentie van het Hof van Justitie als een vaststelling van de feitelijke situatie. Ook oordeelt het Hof naar onze mening uitgaande van de situatie zoals die aan hem is voorgelegd. Het Hof van Justitie heeft naar onze mening niet geoordeeld dat buitenlandse vestigingen niet opgenomen kunnen worden in een fiscale eenheid btw. Uit de oordelen kan dus niet geconcludeerd worden dat de fiscale eenheid btw in dat opzicht territoriaal begrensd is en dat daarmee de Nederlandse praktijk aanpassing behoeft.

Gelet op de grote verandering van het Nederlandse fiscale eenheidsregime per 1 januari 2024, raden wij aan nu al in kaart te brengen op welke wijze diensten binnen de onderneming worden ingekocht en doorbelast en wat de mogelijke btw-gevolgen van de wijziging zijn. Wellicht kan uw concernstructuur zodanig worden aangepast dat een gunstigere btw-behandeling mogelijk is. Bijvoorbeeld door diensten rechtstreeks door het hoofdhuis te laten inkopen of diensten deels door het hoofdhuis en deels door de vaste inrichting te laten inkopen.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met een van onze adviseurs.

Hendy van Hoof
Director Tax & Legal
E hendy.van.hoof@bdo.nl
T 020 – 543 21 71

Ingmar Benschop
Senior Consultant Tax
E ingmar.benschop@bdo.nl
T 020 – 363 43 30

Vond u dit interessant? Ontvang - net als 19.000 andere abonnees - het laatste nieuws over bijvoorbeeld actuele publicaties en onderzoeken, fiscale regelgeving en wetwijzigingen tweewekelijks in uw mailbox! Meld u aan via bdo.nl/nieuwsbrief

Deze publicatie is zorgvuldig voorbereid en tot stand gekomen, maar is in algemene bewoordingen gesteld en bevat alleen informatie van algemene aard. Deze publicatie bevat geen advies voor concrete situaties, zodat uitdrukkelijk wordt afgeraden om zonder advies van een deskundige op basis van de informatie in deze publicatie te handelen, na te laten of besluiten te nemen. Voor het verkrijgen van een advies dat is toegesneden op uw concrete situatie, kunt u zich wenden tot BDO Accountancy, Tax & Legal B.V. of een van haar adviseurs. BDO Accountancy, Tax &

Legal B.V., de met haar gelieerde partijen en haar adviseurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van handelen, nalaten of het nemen van besluiten op basis van de informatie in deze publicatie.

BDO is een op naam van Stichting BDO te Amsterdam geregistreerd merk.

In deze publicatie wordt BDO gebruikt ter aanduiding van de organisatie die onder de merknaam 'BDO'

actief is op het gebied van de professionele dienstverlening (accountancy, belastingadvies en advisory).

BDO Accountancy, Tax & Legal B.V. handelt tevens onder de namen: BDO Accountants, BDO Accountants & Belastingadviseurs, BDO Belastingadviseurs, BDO Global Outsourcing, BDO IT Audit & Security, BDO IT Security, BDO International Tax Services, BDO Outsourcing, BDO Retail Accounting, BDO Tax, BDO Tax Consultants, BDO Tax & Legal, BDO Legal, IT Risk Assurance.

BDO Accountancy, Tax & Legal B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam 'BDO' optreden.

BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO-netwerk en van elk van de BDO Member Firms.